

Ministerstvo životního prostředí

semináře

Energeticky úsporná opatření zaměřená na obce a města

**Podpora energeticky úsporných opatření v
sektoru budov v rámci programů MŽP se
zaměřením na program Nová zelená úsporám**

Martin Kloz, MŽP

18. listopadu 2018, Liberec

Podpora energeticky úsporných opatření v rámci programů MŽP

- ❑ V gesci MŽP je Operační program Životní prostředí (OPŽP) a program Nová zelená úsporám (NZÚ).
- ❑ MŽP v rámci **NZÚ** a **OPŽP** v období 2014 – 2020 podporuje široké spektrum opatření vedoucí ke snížení energetické náročnosti budov, využívání obnovitelných zdrojů energie, snížení emisí skleníkových plynů a dalších znečišťujících látek v ovzduší a v neposlední řadě i zvýšení standardu bydlení. Podpora je směřována na
 - renovace budov (zateplení obvodových stěn, stropů, podlah a výměny otvorových výplní)
 - výstavbu nových budov s velmi nízkou energetickou náročností
 - výměnu neefektivních zdrojů tepla za kondenzační plynové kotle, kotle na biomasu, tepelná čerpadla, solární termické a fotovoltaické systémy a plynové kondenzační kotle.
- ❑ Podpora zaměřena na sektor bydlení (rodinné a bytové domy) a budovy veřejného sektoru.

Program NZÚ shrnutí zdrojů a výdajů

☐ Zdroje programu

- odhadovaná výše kumulovaných příjmů NZÚ z dražeb EP cca **23 mld. Kč***
- kumulativní příjmy NZÚ z podílu dražeb EP do konce r. 2018 **11,2 mld. Kč.**

☐ Čerpání (k 1. 10. 2018)

- v rámci celého programu NZÚ přijato asi **36 tis. žádostí** zahrnujících přes **84 tis. opatření** celkem za **10,2 mld. Kč**
- proplaceno cca **22 tis. žádostí** zahrnujících přes **50 tis. opatření** v celkovém objemu přes **4,3 mld. Kč**
- z toho v segmentu rodinných domů podány žádosti zahrnující přes **82 tis. opatření** s požadavkem na podporu ve výši téměř **7,7 mld. Kč**, proplaceny žádosti zahrnující cca **49 tis. opatření** za **3,9 mld. Kč**
- v segmentu bytových domů podány žádosti zahrnující přes **1400 opatření** za cca **700 mil Kč**, proplaceny žádosti zahrnující asi **600 opatření** za cca **240 mil Kč**
- V segmentu budov veřejného sektoru podáno asi **140 žádostí** za cca **1,7 mld. Kč**, proplaceno zatím **26 žádostí** za necelých **120 mil Kč.**

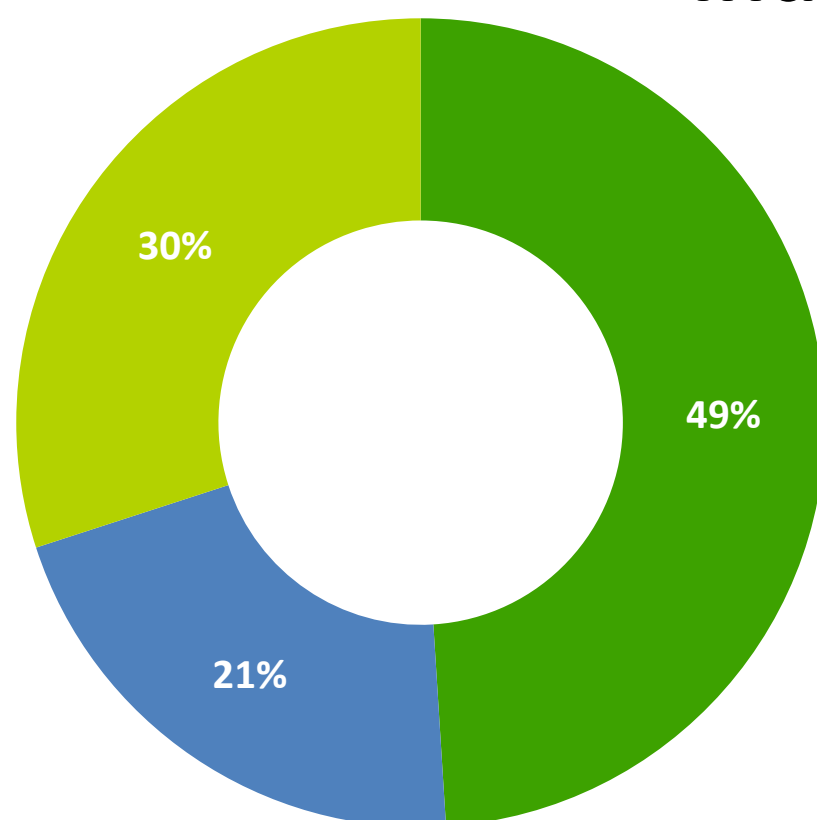
Program NZÚ rozdělení zdrojů

□ Indikativní rozdělení zdrojů programu NZÚ

■ Dle jednotlivých segmentů:

- Rodinné domy (RD) 49 %
- Bytové domy (BD) 21 %
- Budovy veřejného sektoru (BVS) 30 %

Indikativní rozdělení alokace

■ rodinné domy

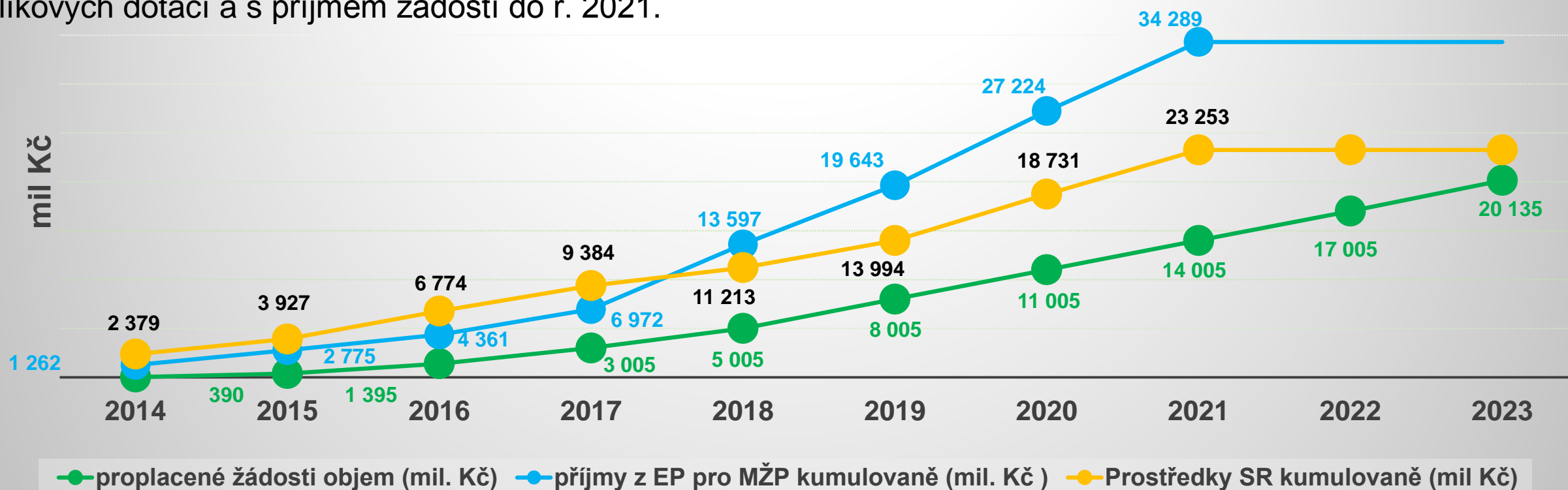
■ bytové domy

■ budovy veřejného sektoru

Zdroje a výdaje programu NZÚ

Aktuální predikce vývoje finanční bilance zdrojů a výdajů v rámci NZÚ bez započtení kotlíkových dotací a s příjmem žádostí do r. 2021.

Přehled administrace žádostí programu NZÚ k 1. 10. 2018

NZÚ	Přijaté žádosti		Aktivní žádosti		Vyplacené žádosti	
	Počet žádostí	Podpora [Kč]	Počet žádostí	Podpora [Kč]	Počet žádostí	Podpora [Kč]
NZÚ RD	35 058	7 746 889 585	28 389	5 981 845 261	21 981	3 921 115 650
NZÚ BD	829	694 710 705	458	437 702 293	306	235 855 398
NZÚ BVS	138	1 715 358 862	137	1 710 292 319	26	116 999 548
Celkem	36 025	10 156 959 152	28 984	8 129 839 873	22 313	4 273 970 596

Pozn.: jedná se o podporu investiční + neinvestiční

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

Podrobnější členění podpory v sektoru RD

Oblast podpory	Počet žádostí	Podpora [Kč]	Počet aktivních žádostí	Aktivní podpora [Kč]	Počet vyplacený žádostí	Vyplacená podpora [Kč]
A - zateplení	19 774	4 977 252 299 Kč	15 287	3 752 248 020 Kč	10 415	2 353 234 467 Kč
A - zelené střechy	27	884 981 Kč	22	793 281 Kč	1	4 861 Kč
B - výstavba úsporných domů	2 517	1 044 820 143 Kč	1 969	819 108 010 Kč	1 167	509 544 321 Kč
B - zelené střechy	67	3 431 741 Kč	60	3 197 631 Kč	5	156 300 Kč
B - teplo z odpadní vody	18	143 500 Kč	13	108 500 Kč	0	0 Kč
C1 - kotel na biomasu s ruční dodávkou	153	7 744 839 Kč	87	4 374 839 Kč	74	3 709 839 Kč
C1 - kotel na biomasu s samočinnou dodávkou	211	21 186 908 Kč	120	11 955 699 Kč	102	10 195 699 Kč
C1 - krbová kamna / uzavřené krbové vložky s ruční dodávkou	90	4 512 076 Kč	55	2 742 076 Kč	36	1 792 076 Kč
C1 - krbová kamna / uzavřené krbové vložky s samočinnou dodávkou	4	205 000 Kč	1	50 000 Kč	0	0 Kč
C1 - TČ voda - voda	24	2 400 248 Kč	13	1 290 248 Kč	11	1 090 248 Kč
C1 - TČ země - voda	182	18 355 472 Kč	121	12 195 472 Kč	91	9 145 592 Kč
C1 - TČ vzduch - voda	1 125	84 641 685 Kč	837	63 051 817 Kč	585	44 069 366 Kč
C1 - plynový kondenzační kotel	652	11 848 086 Kč	446	8 078 886 Kč	347	6 291 793 Kč
C1 - napojení na SZT	2	80 000 Kč	2	80 000 Kč	1	40 000 Kč
C2 - kotel na biomasu s ruční dodávkou	113	4 534 959 Kč	75	3 010 383 Kč	75	3 010 383 Kč
C2 - kotel na biomasu s samočinnou dodávkou	183	14 394 691 Kč	122	9 435 498 Kč	122	9 435 498 Kč
C2 - krbová kamna / uzavřené krbové vložky s ruční dodávkou	34	1 388 000 Kč	27	1 104 000 Kč	26	1 060 000 Kč
C2 - krbová kamna / uzavřené krbové vložky s samočinnou dodávkou	8	332 000 Kč	4	168 000 Kč	4	168 000 Kč
C2 - TČ voda - voda	20	1 623 616 Kč	12	967 616 Kč	12	967 616 Kč
C2 - TČ země - voda	264	21 392 885 Kč	224	18 144 003 Kč	213	17 248 003 Kč
C2 - TČ vzduch - voda	2 326	141 094 384 Kč	2 044	124 005 929 Kč	1 889	114 586 871 Kč
C2 - plynový kondenzační kotel	64	972 000 Kč	36	546 000 Kč	36	546 000 Kč
C3 - solární termický systém pro TV	4 959	174 406 383 Kč	4 202	147 648 947 Kč	3 816	133 850 846 Kč
C3 - solární termický systém pro TV a přitápění	3 674	184 642 424 Kč	3 048	153 085 780 Kč	2 781	139 624 277 Kč
C3 - FV pro přípravu teplé vody s přímým ohřevem	445	15 659 988 Kč	383	13 419 708 Kč	340	11 883 021 Kč
C3 - FV bez akumulace a celkovým využitelným ziskem ≥ 1 700 kWh/rok	1 400	78 326 936 Kč	1 263	70 658 530 Kč	1 031	57 719 869 Kč
C3 - FV s akumulací elektrické energie a celkovým využitelným ziskem ≥ 1 700 kWh/rok	181	12 866 973 Kč	161	11 431 973 Kč	114	8 124 853 Kč
C3 - FV s akumulací elektrické energie a celkovým využitelným ziskem ≥ 3 000 kWh/rok	648	65 969 838 Kč	556	56 599 838 Kč	451	45 939 838 Kč
C3 - FV s akumulací elektrické energie a celkovým využitelným ziskem ≥ 4 000 kWh/rok	631	95 935 017 Kč	598	90 950 176 Kč	340	51 547 172 Kč
C3 - rozšíření FV systému	17	1 070 842 Kč	12	906 835 Kč	6	428 991 Kč
C4 - rekuperace	1 402	138 891 176 Kč	1 082	106 882 894 Kč	644	62 605 077 Kč
C7 - teplo z odpadní vody	2	18 260 Kč	2	18 260 Kč	1	7 260 Kč
A - bonifikace za použití materiálů s „EPD“	179	354 000 Kč	77	154 000 Kč	77	154 000 Kč
B - bonifikace za použití materiálů s „EPD“	149	1 490 000 Kč	135	1 350 000 Kč	21	210 000 Kč
C - bonifikace za použití materiálů s „EPD“	66	132 000 Kč	30	60 000 Kč	2	4 000 Kč
A - zpracování odborného posudku	19 101	417 317 579 Kč	15 157	329 669 071 Kč	10 298	216 025 440 Kč
B - zpracování odborného posudku	2 390	82 772 511 Kč	1 928	66 672 485 Kč	1 131	38 840 387 Kč
C - zpracování odborného posudku	15 261	74 787 056 Kč	13 399	65 716 445 Kč	11 289	55 379 275 Kč
A - technický dozor	2 372	11 789 089 Kč	1 487	7 264 411 Kč	1 469	7 174 411 Kč
Dotační bonus: kotlíkové dotace	1 097	22 760 000 Kč	968	19 920 000 Kč	136	2 560 000 Kč
C3 - kombinační bonus (1. výzva RD)	446	4 460 000 Kč	278	2 780 000 Kč	274	2 740 000 Kč
Celkový součet	82 278	7 746 889 585 Kč	66 343	5 981 845 261 Kč	49 433	3 921 115 650 Kč

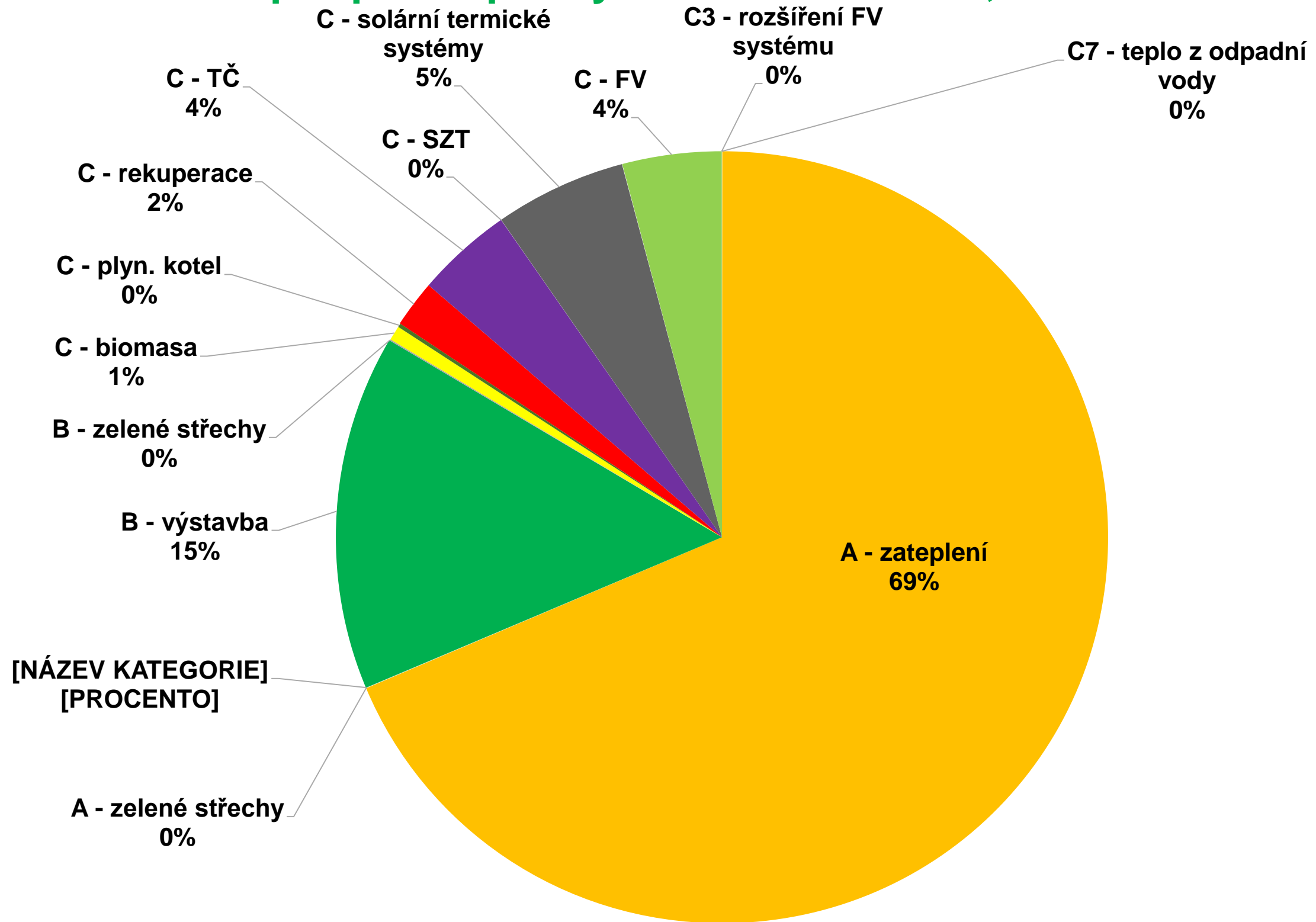
Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

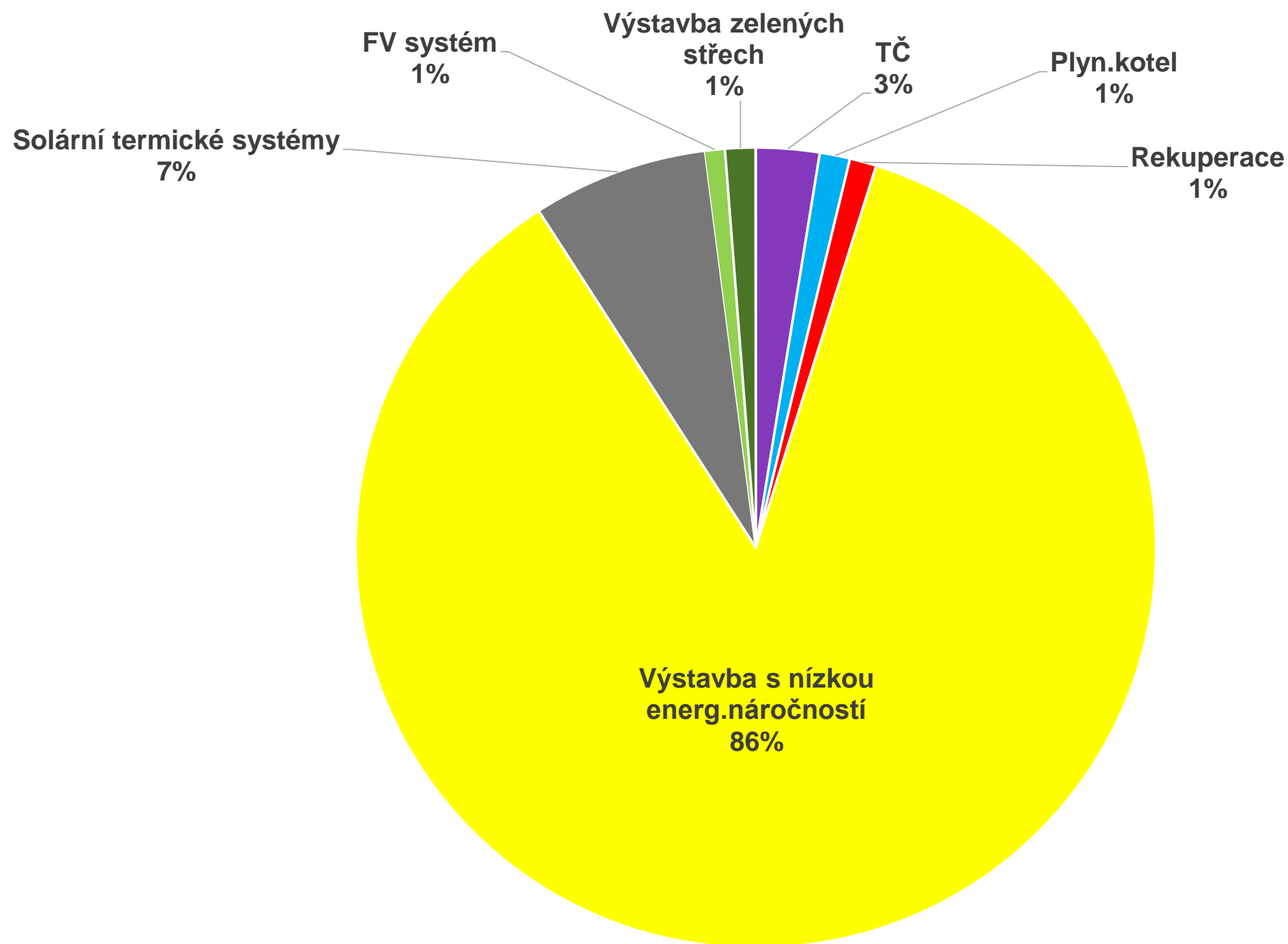
www.mzp.cz

Celková podpora - podíly aktivních žádostí, sektor RD

Celková podpora - podíly aktivních žádostí, bez zateplení - sektor BD

Plnění cílů Napee a směrnice EED v rámci programů ZÚ

❑ Úspory v konečné spotřebě energie celkem NZÚ (RD, BD a BVS) + NZÚ 2013

- NZÚ 2013 0,45 PJ/rok
- NZÚ RD 5,27 PJ/rok
- NZÚ BD 3,38 PJ/rok
- NZÚ BVS 1,34 PJ/rok
- PZÚ BVS 0,07 PJ/rok
- **Celkem 10,51 PJ/rok**

❑ **Přínosy programů ZÚ**

- V současnosti lze predikovat celkovou úsporu v konečné spotřebě energie ve výši **10,51 PJ/rok** a snížení emisí CO₂ cca **1 210 tis. t/rok**. Výsledné přínosy programu budou závislé především na celkovém výnosu z dražeb emisních povolenek.

Základní parametry programu NZÚ

- ❑ Zahájení programu NZÚ rok 2014, ukončení příjmu žádostí 2021, vyřizování cca do roku 2023 (dle stávající DP NZÚ).
- ❑ Kontinuální příjem a proplácení žádostí – nejsou již žádné časově omezené výzvy.
- ❑ Financování formou dotace až po dokončení realizace (RD, BD)
 - odpadá část administrativy,
 - nutnost předfinancování ze strany žadatel
 - proplácení až 2 roky zpětně od podáním žádosti (sektor RD)
- ❑ Dotace až 50 % ze způsobilých výdajů.
- ❑ Možnost získat podporu na přípravu a realizaci projektu (projekt, energetické hodnocení, technický dozor).

Příjemci podpory v programu NZÚ

☐ Příjemci podpory - fyzické i právnické osoby

☐ Rodinné domy

- vlastníci rodinných domů – zateplování, instalace OZE
- stavebníci energeticky úsporných rodinných domů.

☐ Bytové domy

- vlastníci bytových domů v Praze – zateplování, instalace OZE
- stavebníci energeticky úsporných bytových domů v celé ČR.

☐ Budovy veřejného sektoru

- ústřední státní instituce (spolufinancování projektů OPŽP).

NZÚ akcelerační opatření

1. Prodloužení doby pro realizaci projektu:
 - oblast podpory A na 24 měsíců (v současnosti 18 měsíců)
 - oblast podpory B na 36 měsíců (v současnosti 24 měsíců)
 - oblast podpory C na 12 měsíců (v současnosti 9 měsíců)
2. Úprava požadavku na obsah projektové dokumentace (zrušení technické zprávy a nahrazení popisem prováděných opatření).
3. Nebude nutné dokládat některé dokumenty (např. výpis z katastru nemovitostí, doklad o právní subjektivitě), žadatel je však povinen doložit doklad o vlastnictví bankovního účtu.
4. Dokumenty k dotaci lze dokládat Fondu také v elektronické podobě přes webový informační systém programu (dotaci tedy lze v plném rozsahu vyřídit z domova).
5. V oblasti podpory A - Snižování energetické náročnosti rodinných domů, lze nově provádět práce svépomocí.

NZÚ akcelerační opatření

6. Nově v oblasti A zavedena podpora stínící techniky (podpora až 1000 Kč/m² stíněné plochy dle způsobu ovládání).
7. Omezení maximální výše dotace na jeden rodinný dům v oblastech A.0 až A.3 na 550 tis. Kč (omezení přístaveb v rámci rekonstrukcí, které jsou vlastně stavbou nového domu).
8. Nově v oblasti B zavedena podpora výstavby domů také v nízkoenergetickém standardu (doposud jen pasivní standard). Novostavba musí mít systém řízeného větrání se zpětným získáváním tepla (dotace 150 tis. Kč / nízkoenergetický rodinný dům).
9. Nově se zavádí podoblast podpory B.0 - výstavba rodinných domů s důrazem na obnovitelné zdroje energie.
10. Nově se zavádí opatření C.3.8 - fotovoltaický systém efektivně spolupracující se systémem vytápění a přípravy teplé vody s tepelným čerpadlem (maximální výše podpory 150 tis. Kč).

NZÚ akcelerační opatření

11. Podpora nevyhovujícího zdroje vytápění za ekologický zdroj vytápění bez nutnosti zateplení domu (dotace až 80 tis. Kč).
12. Rozšíření podpory o realizaci opatření v oblasti podpory C v samostatných bytových jednotkách.

Akcelerační opatření byly projednány na ŘV NZÚ a schváleny PV MŽP ve formě Dodatku č. 3 k Výzvě pro RD spolu se Závaznými pokyny pro žadatele s účinností od 15.10.2018.

Financování snižování energetické náročnosti budov v období 2021 – 2030

- ❑ Cíle snížení energetické náročnosti budov v roce 2030 dle čl. 7 Směrnice 2012/27/EU 84 PJ (8,4 PJ/rok v letech 2021 – 2030).
- ❑ Potenciál úspor energie v budovách dle progresivního scénáře asi **65 PJ v roce 2030** (od roku 2021).
- ❑ Odhadovaná potřeba podpory ze státních zdrojů na realizaci progresivního scénáře za celé období 2021 – 2030 **194 mld. Kč** (tj. téměř 20 mld. Kč ročně).
- ❑ **Možné zdroje v období 2021 – 2030** jsou především:
 - ❑ výnosy z prodeje povolenek na emise skleníkových plynů
 - ❑ tzv. Modernizační fond Evropské komise
 - ❑ a operační programy pro rozpočtové období EU 2021 až 2027.
 - ❑ Celkové prostředky ze všech těchto zdrojů v období 2021 – 2030 by mohly činit cca **190 mld. Kč**.

Nelze však počítat s tím, že by veškeré tyto prostředky byly použity pouze na financování úspor energie v budovách.

Operační program Životní prostředí

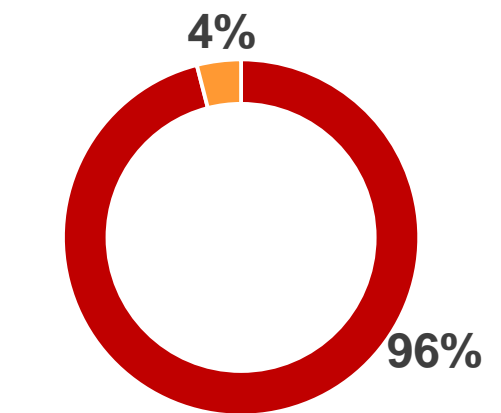
☐ **Prioritní osa 2: Zlepšování kvality ovzduší v lidských sídlech**

- ☐ **SC 2.1 Snížit emise z lokálního vytápění domácností podílející se na expozici obyvatelstva koncentracím znečišťujících látek**
- ☐ SC 2.2 Snížit emise stacionárních zdrojů podílející se na expozici obyvatelstva nadlimitním koncentracím znečišťujících látek
- ☐ SC 2.3 Zlepšit systém sledování, hodnocení a předpovídání vývoje kvality ovzduší a souvislých meteorologických aspektů
- ☐ V rámci SC 2.1 podporována náhrada topenišť na pevná paliva v domácnostech otopnými systémy s výrazně nižšími emisemi a vyšší účinností (především systémy na bázi OZE – tepelná čerpadla, kotle na biomasu a též kondenzační plynové kotle).
- ☐ Celková alokace SC 2.1 asi 8,5 mld. Kč
- ☐ Příjemci – kraje, které finanční prostředky rozdělují žadatelům (fyzickým osobám) ze stanovených obcí se špatnou kvalitou ovzduší.
- ☐ Výše podpory – až 80 % způsobilých výdajů.
- ☐ Připravuje se 3. výzva s alokací 3,1 mld. Kč.

Operační program Životní prostředí

Prioritní osa 5: Energetické úspory

■ SO 5.1 ■ SO 5.2

Celková alokace
(13,5 mld. Kč)

- ❑ **SC 5.1: Snížit energetickou náročnost veřejných budov a zvýšit využití obnovitelných zdrojů energie**
- ❑ **SC 5.2: Dosáhnout vysokého energetického standardu nových veřejných budov**
- ❑ Z OPŽP konkrétně podporována opatření k úsporám energie ve veřejných budovách (snížování energetické náročnosti v budovách, využívání obnovitelných zdrojů energie v budovách) a výstavba nových budov s nízkou spotřebou energie.

Příjemci podpory PO 5

☐ SC 5.1

- ☐ kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, organizační složky státu
- ☐ státní organizace
- ☐ veřejné výzkumné instituce
- ☐ městské části hl. města Prahy
- ☐ příspěvkové organizace
- ☐ vysoké školy, školy a školská zařízení
- ☐ nestátní neziskové organizace
- ☐ církve a náboženské společnosti

☐ SC 5.2

- ☐ kraje, obce, dobrovolné svazky obcí, organizační složky státu
- ☐ veřejné výzkumné instituce
- ☐ příspěvkové organizace
- ☐ vysoké školy, školy a školská zařízení
- ☐ veřejnoprávní instituce

Výše podpory a aktuální výzvy PO 5

❑ SC 5.1

- ❑ podpora až 50 % způsobilých nákladů při dosažení celkové úspory energie 60 % a více (u památkově chráněných budov při dosažení celkové úspory energie 30 % a více)
- ❑ další příspěvek na úspory energie ve veřejných budovách poskytuje NZÚ (až do 95 %).

❑ SC 5.2

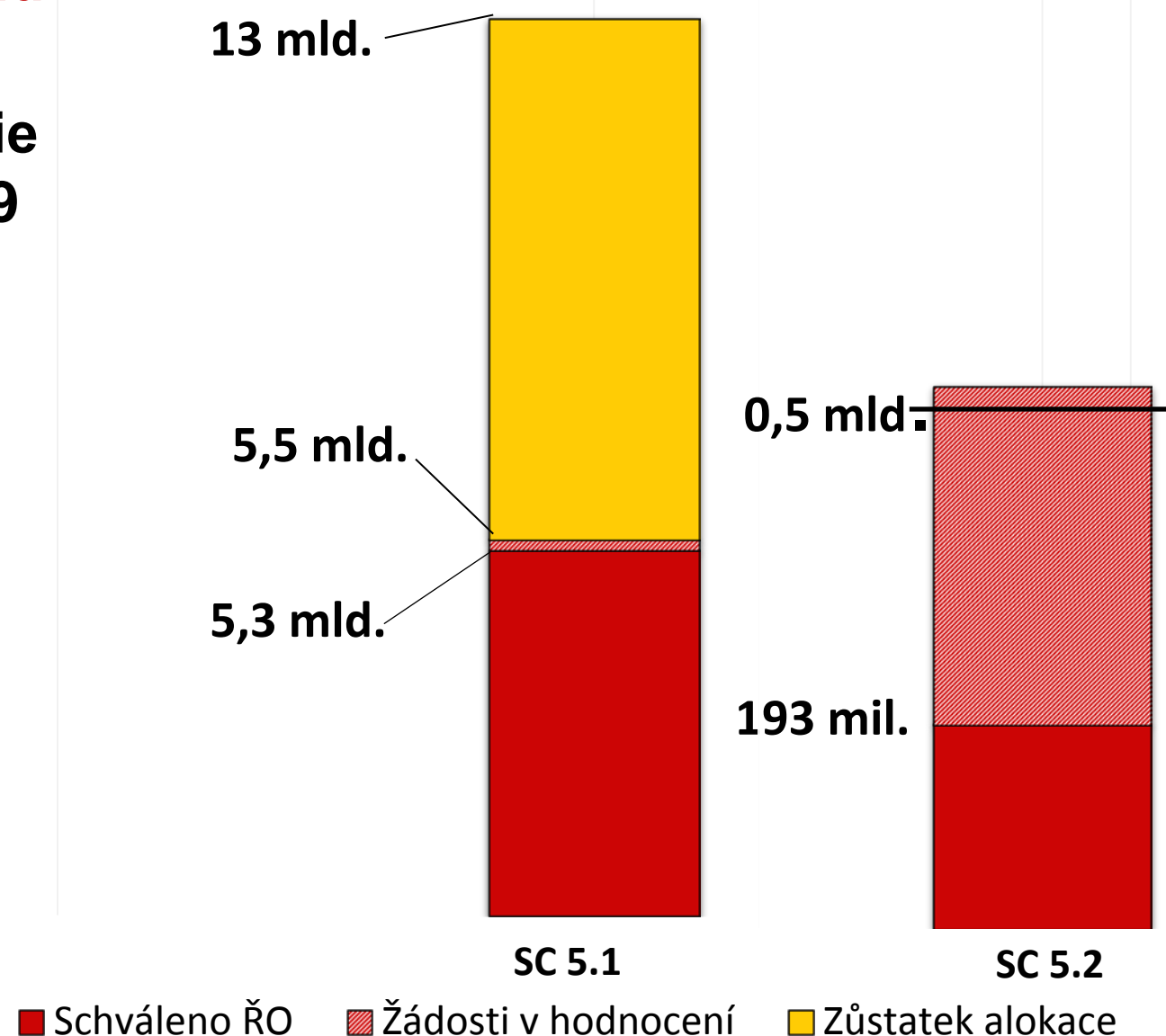
- ❑ podpora až 30 % celkových způsobilých výdajů projektu, maximálně však do výše 50 mil. Kč.
- ❑ Pro SC 5.1 aktuálně probíhá 100. výzva s příjmem žádostí do 31 .1. 2019 a alokací 3 mld. Kč.
- ❑ Pro SC 5.2 aktuálně probíhá 61. výzva s příjmem žádostí do 31 .10. 2019 a alokací 0,5 mld. Kč.
- ❑ Výzvy v PO 5 jsou nesoutěžní, tj. každý. Kdo splní podmínky podpory, získá dotaci.

V PO 5 v závazcích v rámci doposud podpořených projektů:

- snížena **konečná spotřeba energie ve veřejných budovách o 541 129 GJ/rok**
- vyrobeno **22 341 GJ/rok tepla z obnovitelných zdrojů**

Podané a schválené žádosti ŘO, zůstatek alokace dle SC (příspěvek EU v Kč)

Prostor pro vaše dotazy...

Ministerstvo životního prostředí

Ministerstvo životního prostředí
Vršovická 65, 100 10 Praha 10
Česká republika

www.mzp.cz

